

Datum

2023-12-01

Vår referens

Åsa Pahlmblad Gartberger

Utredare

asa.pahlmblad@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan från Skåne Stadsmission om bidrag och samarbete kring Barns Bostad först 2024 - 2026 STK-2023-1241

Sammanfattning

Skånes stadsmission ansöker om 1 700 000 kronor årligen under perioden 2024–2026 för projektet ”Barns bostad först”. Syftet med projektet är att sänka trösklarna till bostadsmarknaden och att finna nya angreppssätt för att motverka strukturell hemlöshet för barnfamiljer. Tanken med verksamheten är att i samarbete med fastighetsägare ge barnfamiljer möjlighet till ett varaktigt boende. Skånes stadsmission ansvarar för urvalet och matchningen av barnfamiljerna och ger individuellt stöd som familjerna kan behöva. Fastighetsägarna erbjuder ett förstahandskontrakt på en lägenhet med rimlig hyra. Målsättningen är att 50 hemlösa barnfamiljer ska ha blivit matchade till en lägenhet vid 2026 års slut.

Stadskontorets bedömning är att projektet skulle kunna leda till att fler fastighetsägare vågar hyra ut till barnfamiljer med låg betalningsförmåga. Genom att arbeta med barnfamiljer som står långt från bostadsmarknaden kan det inom projektet också byggas upp praktiska exempel som kan användas i påverkansarbete lokalt och nationellt när det gäller strukturellt hemlösa barnfamiljer. Förslaget är att bevilja projektet ”Barns bostad först” 1 000 000 kronor. Stadskontoret tolkar skrivningen om initiativet ”Barns bostad först” i Malmö stads budget för 2024 som en form av viljeinriktning att även ge fortsatt stöd framöver.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen beviljar Skåne Stadsmission ett bidrag på 1 000 000 kronor för projektet ”Barns Bostad Först” för 2024 med finansiering från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar.
2. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med en återrapportering av beviljade medel senast i maj 2025.

Beslutsunderlag

- Ansökan från Skåne Stadsmission om bidrag och samarbete kring Barns Bostad först 2024 - 2026
- Bilaga Budget Barns Bostad först 2024 - 2026
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231204 Ansökan från Skåne Stadsmission om bidrag och samarbete kring Barns Bostad först 2024 - 2026

- Plan för utveckling av Barns Bostad först 2024 -2026

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-12-04

Kommunstyrelsen 2023-12-06

Beslutet skickas till

Skånes stadsmission

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Skånes stadsmission (org. nr. 846004–8716) ansöker om 1 700 000 kronor årligen under perioden 2024–2026 för projektet ”Barns bostad först”.

Syfte med projektet

Skånes stadsmission beskriver i sin ansökan att projektet är en långsiktig satsning som riktar sig till strukturellt hemlösa barnfamiljer, det vill säga barnfamiljer som saknar egen bostad därför att de inte har ekonomiska förutsättningar att ta sig in på den vanliga bostadsmarknaden.

Syftet med projektet är att sänka trösklarna till bostadsmarknaden och att finna nya angreppssätt för att motverka strukturell hemlöshet för barnfamiljer. Projektet bygger på en modell som Skånes stadsmission har arbetat fram tillsammans med Rädda barnen. Det är en teoretisk modell som Skånes stadsmission vill pröva och utveckla för att motverka strukturell hemlöshet för barnfamiljer i Malmöområdet. Ambitionen med projektet är också att få fram ett exempel som kan få nationell spridning.

Syfte, projektmål och insatser

Skånes stadsmission påbörjade utvecklingen av verksamheten ”Barns bostad först” under våren 2023. Tanken med verksamheten är att i samarbete med fastighetsägare ge barnfamiljer möjlighet till ett varaktigt boende. Skånes stadsmission ansvarar för urvalet och matchningen av barnfamiljerna och ger individuellt stöd som familjerna kan behöva. Fastighetsägarna erbjuder ett förstahandskontrakt på en lägenhet med rimlig hyra.

I ansökan anger Skånes stadsmission att samtal förs med flertal fastighetsägare i Malmöområdet. I dagsläget har Skånes stadsmission ett pågående samarbete med sju fastighetsägare. Dessa är HSB Malmö, Stena Fastigheter, Trianon AB, Rosengårdsfastigheter, Laris, Brinova samt Volito. I ansökan lyfts att samtliga av dessa hyresvärdar har erbjudit en barnfamilj ett förstahandskontrakt till en lägenhet med en rimlig hyra.

Målsättningen för verksamheten 2023 är att ha inlett samarbete med 10 fastighetsägare som vardera har erbjudit hemlösa barnfamiljer ett förstahandskontrakt. Skånes stadsmission anger att hittills (fram till september 2023) har sex familjer flyttat in i en lägenhet med förstahandskontrakt och besked inväntades om en sjunde lägenhet för matchning mot en familj. Under åren 2024–2026 vill Skånes stadsmission arbeta för att skala upp arbetet och konsolidera modellen. Målsättningen är att 50 hemlösa barnfamiljer ska ha blivit matchade till en lägenhet vid 2026 års slut. Följande insatser kommer att genomföras under 2024–2026.

Planerade insatser år 2024:

- Inleda samarbete med fastighetsägare i Malmöområdet.
- Utveckla befintligt samarbete med fastighetsägare.
- Inleda samarbete med andra aktörer, såsom t ex Malmö stad.
- Utveckla befintliga samarbeten med exempelvis IKEA, Noomi, Malmö kvinnojour och Rädda barnen.
- Bistå Malmö universitet med forskningen kring arbetet.
- Rekrytering av målgruppen.
- Kartlägga barnfamiljers eventuella behov av stöd och support.
- Genomföra urval och matchning till lägenhet.
- Inflyttning till lägenheterna.
- Erbjud stöd och support till barnfamiljerna utifrån familjernas egna identifierade behov och stöd till att nå självförsörjning.
- Sprida modellen som ett gott exempel till andra kommuner och aktörer.
- Påverkansarbeteför att sänka trösklarna att ta sig in på bostadsmarknaden.

Planerade insatser 2025–2026:

Löpande arbeta med att utveckla ”Barns bostad först” samt utöver detta även:

- Utarbeta och formulera en handbok och praktisk guide för att arbeta med ”Barns bostad först”.
- Ta fram en effektrapport.
- Identifiera möjliga fortsatta vägar för ”Barns bostad först”.

Samverkan med Malmö stad inom ramen för projektet

Skånes stadsmission anger i sin ansökan att de har en påbörjad dialog med arbetsmarknads- och socialförvaltningen kring bland annat framtida behov som exempelvis att finna samarbete för att stötta barnfamiljerna med att komma i sysselsättning och blir självförsörjande. De anger också att de haft dialog med bostadsrådgivningen i arbetet med att rekrytera målgruppen och dialog med lägenhetsenheten i arbetet med att identifiera potentiella fastighetsägare. Projektet ser även en möjlig samarbetsyta med bland annat stadsbyggnadskontoret inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Forskning på arbetet med ”Barns bostad först”

I ansökan anges att Malmö universitet kommer bedriva forskning kring arbetet med ”Barns bostad först”. Fyra perspektiv kommer att belysas i forskningen: barnfamiljernas, fastighetsägarnas, civilsamhällets perspektiv samt modellen i stort. Ett första resultat av forskningen kan förväntas under 2024. Forskningen delfinansieras av Länsstyrelsen Skåne som ser en möjlighet att sprida satsningen som ett gott exempel i deras arbete med den nationella hemlöshetsstrategin.

Budget

I ansökan anger Skånes stadsmission följande budget:

	2024	2025	2026
1.0 tjänst - platsansvarig, lön inkl. lönekostnadspåslag	654 711	658 626	671 798

(LKP)*			
1.0 tjänst – socio-nom, lön inkl. lönekostnadspåslag (LKP)*	667 968	667 968	667 968
Drift (tolk, elcykel, busskort)	50 867	50 867	50 867
Lokalkostnader	108 000	108 000	108 000
OH-kostnader	220 882	222 819	224 795
Projektkostnader totalt	1 693 428	1 708 279	1 723 428

*Lönekostnadspåslag (LKP) är den avsättning som görs till bland annat arbetsgivaravgifter, pensionspremier och löneskatt.

Skånes stadsmission anger att insatserna inom projektet kan delas upp i två kategorier av arbetsuppgifter. Den ena rör sig om arbetet gentemot målgruppen strukturellt hemlösa barnfamiljer och den andra gentemot samarbetsaktörer och påverkansmöjligheter. Båda kategorierna av arbetsuppgifter bidrar i spridningsarbetet av modellen. I budgeten presenteras kostnader för två tjänster som vardera utför varsin kategori av arbetsuppgifter. Budgeten visar även kostnader för transporter, lokalkostnader samt overheadkostnader.

Stadskontorets bedömning

I inriktningen för kommunfullmäktiges budgetmål ”Stadsutveckling och klimat” lyfts att arbetet för att motverka och förebygga hemlöshet är prioriterat. Vidare lyfts specifikt att Malmö stad, tillsammans med civilsamhället, ska arbeta med initiativet ”Barns bostad först” för att stötta strukturellt hemlösa barnfamiljers väg till egen bostad. Det finns därmed en politisk viljeinriktning kring att Malmö stad ska samverka med civilsamhället kring modellen ”Barns bostad först”.

Hemlöshet, och specifikt barn som befinner sig i hemlöshet eller i osäkra boendeförhållanden, är en utmaning för hela kommunen. I Malmö stad delas ansvaret för bostadsfrågan, och indirekt hemlösheten, mellan arbetsmarknads- och socialnämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och stadsbyggnadsnämnden. Även de kommunala bolagen Boplats Syd och MKB Fastighets AB har ett ansvar.

Stadskontoret har i bedömningen av ansökan haft dialog med arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF), eftersom Skånes stadsmission i ansökan anger att de har en påbörjad dialog med ASF om projektet. ASF lyfter att deras primära ansvar är individer som befinner sig i social hemlöshet, i enlighet med Malmö stads ”Vägledning för bistånd till boende”. I vägledningen lyfts att socialtjänsten, enligt socialtjänstlagen, har det yttersta ansvaret att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver, vilket bland annat vanligtvis innebär en skyldighet att bistå med tak över huvudet om det krävs för att förhindra en akut nödsituation. För särskilt socialt utsatta grupper har socialtjänsten även ett uppdrag att vid behov bistå med boenden med stöd och/eller skydd. För att få bistånd till boende är det däremot inte tillräckligt att man har allmänna svårigheter att skaffa en bostad, exempelvis på grund av allmän bostadsbrist eller på grund av hyresvärdarnas generella krav på hyresgäster avseende inkomst, anställning och liknande. Det ASF kan erbjuda barnfamiljer som har svårigheter att själva finna bostad är stöd och information, utifrån de behov som den enskilda familjen har, såsom bostadsrådgivning eller tillgång till arbetsmarknadsinsatser. Ur ett likvärdighetsperspektiv kan ASF inte erbjuda barnfamiljer inom ”Barns

bostad först” andra insatser än de som förvaltningen i övrigt erbjuder barnfamiljer i samma situation. ASF kan därmed framför allt bistå projektet ”Barns bostad först” med kontaktvägar in till ASF:s ordinarie verksamheter.

Stadskontoret ser att projektet ”Barns bostad först” skulle kunna komplettera Malmö stads arbete med strukturellt hemlösa barnfamiljer genom sitt påverkansarbete gentemot fastighetsägare. Projektet kan utgöra en röst för barnfamiljer med svag anknytning till bostadsmarknaden gentemot fastighetsägarna, men även utgöra en trygghet, både för barnfamiljerna och fastighetsägarna, i form av kontinuerligt stöd till familjerna. Det skulle kunna leda till att fler fastighetsägare vågar hyra ut till barnfamiljer med låg betalningsförmåga. Stadskontoret ser också positivt på att Malmö universitet planerar att bedriva forskning på arbetet med ”Barns bostad först” och att resultatet av arbetet kan användas som exempel i Länsstyrelsens arbete med den nationella hemlöshetsstrategin. På så sätt kan projektet bidra till att öppna upp bostadsmarknaden genom att arbeta med barnfamiljer som står långt från bostadsmarknaden och bygga upp praktiska exempel som kan användas i påverkansarbete lokalt och nationellt.

Skånes stadsmissions verksamhet ”Barns bostad först” etablerades under 2023 och kan därför sägas befinna sig i en uppstartsfas. I en uppstartsfas kvalificerar sig organisationen för ekonomiskt stöd enligt kommunstyrelsens egna principer för bidragsgivning. Dessa medger däremot inte långsiktigt stöd eller grundstöd till en verksamhet, utan beviljade projekt ska kunna få ekonomiskt stöd från kommunstyrelsen under högst två år.

Stadskontoret har haft samtal med Skånes stadsmission kring hur de planerar för en långsiktig finansiering av verksamheten efter uppstartsfasen. Verksamheten har hittills under 2023 finansierats med medel från organisationens barn- och familjeverksamhet ”Unga forum”. De medel som de nu ansöker om vill de använda för att utöka den verksamhet som de påbörjat under 2023 för att kunna prova arbetssättet fullt ut. Eftersom de riktar stöd till en utsatt grupp av barnfamiljer är det viktigt att de även efter uppstartsfasen kan se en långsiktig finansiering av verksamheten. Skånes stadsmission är en gåvofinansierad verksamhet som får stöd från bland annat stiftelser, fonder och privatgivare. Organisationen lyfter att den långsiktiga finansieringen av projektet bland annat handlar om en prioritering i verksamheten, utifrån det samlade stöd och bidrag organisationen får, men även att fortsatt söka stöd från andra parter och olika samarbetspartners. Det skulle till exempel kunna innebära en möjlighet att fastighetsägare går in och samfinansierar projektet och att det byggs upp en gemensam finansieringsmodell för arbetet, men än så länge har detta inte diskuterats med fastighetsägare.

Vid återrapportering av medel för 2024 ser stadskontoret gärna att de första forskningsresultaten för projektet redovisas, som Skånes stadsmission anger förväntas komma under 2024.

Förslaget är att bevilja projektet ”Barns bostad först” 1 000 000 kronor för 2024 ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar. Stadskontoret tolkar skrivningen om initiativet ”Barns bostad först” i Malmö stads budget för 2024 som en viljeinriktning att även ge fortsatt stöd framöver. I kommande ärende om tilldelning av extra medel (STK-2023-1556) för 2023 till Malmös föreningar och civilsamhälle, för att stärka den sociala sammanhållningen och lindra effekterna av den ekonomiska krisen, finns en ambition om att Skånes stadsmission ska tilldelas ytterligare medel.

Om Skånes stadsmission beviljas bidrag för ”Barns bostad först” ska Skånes stadsmission in-

komma med en återrapportering av beviljade medel senast i maj 2025.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör